

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXIX. — Izdan in razposlan dne 12. junija 1885.

92.

Postava od 10. marcija 1885,

s katero se ministerstvu v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel daje oblast, skleniti dogovor z ministerstvom ogersko-kronskih dežel o pomnožbi bakrenega drobiža.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Ministerstvu kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru daje se oblast, z ministerstvom dežel ogerske krone skleniti naslednji dogovor o pomnoženju bakrenega drobiža (drobnih novcev); namreč:

Člen I.

Na temelji člena XII carinske (colne) in trgovinske zveze med obema monarhije deloma veljajoče ustanavlja se po vzajemni domembi bakrene drobne novce ali denarje za dva milijona goldinarjev pomnožiti.

Člen II.

Od tega iznosa pride sedemdeset odstotkov na račun kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru in trideset odstotkov na račun dežel ogerske krone.

Člen III.

Kovali se bodo novci po en krajcar. Vendar se pridržuje ministerstvu kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, po potrebi dati nakovati tudi nekoliko novcev po pol krajcarja.

Na Dunaji, dne 10. maja 1885.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

93.**Postava od 2. aprila 1885,****kako se izvršuje sodna oblast čez deželno brambo.**

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

S takimi v deželno brambo (domobraunstvo) zavezanimi ljudmi, kateri so v djanski (aktivni) službi deželne brambe, ali ki se — ne stoječ v aktivnem razmerji — po določilih postave o deželni brambi pokličejo v službo, naj se v kazenskih rečéh postopa po vojaških postavah.

Vendar naj se na-nje ne uporabljajo ona določila, katera preté prikrato grajanske sposobnosti pravice pridobivati in djanja vršiti ali pa podaljšanje službe čez zakoniti čas.

Tudi jih, kadar bi se zaradi kakega ne vojaškega hudodelstva ali pregreška obsodili, posledice našete v §. 45, *b*) in *c*), po tem v §§. 50, 54 in 87 vojaške kazenske postave od sodeb, omenjenih v §§. 45 do 48, 50 in 87 iste postave, zadevajo samo toliko in dotle, kolikor in dokler bi tudi po civilnih (nevojaških) kazenskih postavah nastopile.

§. 2.

Z ljudmi deželne brambe, kateri so v neaktivnem razmerji, treba je zaradi vojaških zločinov, ki jih storé

1. v teku priglednega zbora (glavnega raporta),
 2. kot oficirji v vojaški uniformi,
- postopati po vojaških kazenskih postavah.

§. 3.

Ta čas, dokler kdo v deželno brambo zvezanih stoji pod vojaško sodno oblastjo (§§. 1 in 2), in pa v pismenem občenji gledé službe podvržen je on vojaškim disciplinarnim propisom.

§. 4.

Kadar se deželna bramba na cesarjevo povelje sklicuje in na vojsko pripravlja (mobilizuje), začnó vojaške postave biti uporabne tist dan, katerega se je klicalno (pozovno) povelje komu vročilo, ali katerega je isto bilo zakonito razglašeno, a v vseh drugih slučajih tist dan, katerega ima poklicani človek priti; a če je bil poprej predstavljen, z dnem predstave (prezentacije).

Uporabnost vojaških postav prestane, čim se kdo v neaktivno razmerje nazaj postavi ali čim izstopi iz službe. Vendar je kazenske pravde, katere tekó pri sodiščih deželne brambe (§. 5, odstavek 1), pri istih dokončati.

Z osebami v deželno brambo zapisanimi je počenši od časa, ko stopijo pod vojaško sodno oblast, ravnati po vojaških postavah tudi zaradi vojaških hudodelstev pobega (dezercije) in izkaženja sebe samega, katera bi bile pred tem čalom storile.

§. 5.

Vojaška sodna oblast v kazenskih stvareh na prvi stopinji izvršuje se nad ljudmi zavezanimi v deželno brambo po vojaških sodiščih, katera se napravljajo po določenih veljajočih za stoječo vojstvo (armado) in katerih udje naj se jemlje iz deželne brambe, a kadar je potreba, in pa za sodišča postavljena o vojski smejo se jemati tudi iz stoječega vojstva (vojnega pomorstva).

Sodiščem za deželno brambo o vojski postavljenim smejo se tudi izročati kazensko-sodna preiskovanja nad osebami, katere so po postavi od 20. maja 1869 (o področji ali delokrogu vojaških sodišč [Drž. zak. št. 78]) podvržene vojaški sodni oblasti.

V preiskovalno zapiranje in za zvršitev kazni na svobodi uporabljati je vojaške ječe, ki obstoje za vojstvo.

§. 6.

Na drugi in tretji stopinji razločajo kazenske reči v deželno brambo zvezanih ljudi, katere spadajo pod vojaško sodno oblast, ona sodišča druge in tretje stopinje, katera so postavljena za stoječe vojstvo in vojno pomorstvo.

§. 7.

Ako je kdo v deželno brambo zvezanih kako vojaško hudodelstvo ali vojaški pregrešek storil tedaj, ko je bil pod vojaško sodno oblastjo, a se je za to kaznjivo djanje zvedelo stoprv, ko je on bil že izstopil iz vojaške sodne oblasti, naj vojaška sodišča (§. 5) zoper takega človeka stoprv takrat postopajo, kadar bode zopet pod vojaško sodno oblastjo (§. 4).

§. 8.

Vselej naj se pri civilnih (nevojaških) sodiščih postopa zarad kaznivih djanj, ki se ne štejejo k vojaškim hudodelstvom ali pregreškom, in katera je kdo v deželno brambo zvezanih storil tedaj, ko je bil gledé teh djanj podvržen vojaški sodni oblasti, a se je to o njem zvedelo stoprv tedaj, ko je bila vojaška sodna oblast zastran teh djanj uže minila.

Civilna sodišča naj se pri tem držé občnih kazenskih postav, če niso ostrejšé od vojaških kazenskih postav, sicer pa teh postav.

§. 9.

Ako kdo deželno brambo zvezanih, predno pride pod vojaško sodno oblast, stori kako kaznjivo djanje, pristoji kazenski postopek civilnim sodiščem (zunaj slučajev, o katerih se govori v §. 2 in v §. 4, odstavku 3).

§. 10.

Če se kaznjivo djanje v deželno brambo zvezanega, gledé katerega so civilna sodišča pristojna, nameri skup s kaznivim djanjem njegovim, katero spada pod vojaška sodišča, naj o tem zadnjič imenovanem djanji vojaško sodišče dožene postopek in naj ga dožene pred postopkom, gledé katerega je civilno sodišče pristojno, razven kadar bi na kaznjivo djanje, podpadajoče civilni sodni oblasti, bila postavljena smrtna kazen ali dosmrtna ječa, a na ono djanje, katero

odsoja vojaško sodišče, kaka lažja kazen. Ako za obdolženca tako civilno kakor vojaško sodišče izreče, da je kriv kaznjivega djanja, naj ono izmed obeh kazenskih sodišč, katero ukrepe poznejšo odsodbo, odmerjaje kazen primerno gleda na kazen, v katero je bil krivec s prejšnjim razsodilom obsojen.

Prej prisojena kazen naj se poprej izvršuje.

§. 11.

V slučajih §§^{ov} 9 in 10 sme se po občnem kazensko-pravdnem redu kako drugo civilno sodišče delegirati za kazenski postopek, gledé katerega je civilno sodišče pristojno.

§. 12.

Ta postava se ne dotika zakonitih določil o tem, kdaj se prekosodni (naglosodni) postopek, ki ima mesto pri kakem civilnem sodišči, razteza tudi na vojaške osebe.

§. 13.

V grajanskih (civilnih) pravnih rečéh podstojé v deželno brambo zavezane osebe občnim postavam in civilnim sodiščem.

§. 14.

Določila §§^{ov} 12 in 13 postave od 20. maja 1869 (Drž. zak. št. 78) o področji vojaških sodišč, naj veljajo tudi za deželno brambo.

§. 15.

Ta postava pride v moč tist dan, katerega bode razglašena, in z njo se v isti dan razveljavlja postava od 23. maja 1871 (Drž. zak. št. 45). Zvršiti jo naroča se Mojima ministroma za pravosodje in deželno bran, katera naj se domenita z Mojim državnim vojnim ministrom, kolikor se tiče njegovega področja.

Na Dunaji, dne 2. aprila 1885.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pražák s. r.

Welsersheimb s. r.

94.

Cesarski ukaz od 18. maja 1885,

o podelitvi nadaljšnjih podporščin iz državnih novcev za take kraje v Galiciji, Vladimiriji in Krakovski, ki so jih leta 1884 povodnji zadele.

Na temelji §^a 14 državne osnovne postave od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 141) ukazujem takó:

§. 1.

Moji vladi daje se oblast, v nadaljšnje ublaženje bede po onih krajih Moje kraljevine Galicije in Vladimirije z veliko vojvodino Krakovsko, ki jih je v letu 1884 povodenj pritisknila, dati iz državnih sredstev naslednje iznose po meri resnične potrebe, namreč:

1. 150.000 gld. v nepovratne podporščine pomoči potrebnemu ljudstvu;
2. 300.000 gld. v brezobrestne ponapredščine pomoči potrebnim kmetovalcem pod poroštvom gališkega deželnega zaloga za vračilo teh ponapredščin.

§. 2.

Ponapredščine naj se vrnejo v šestih enakih letninah počenši od 1. januarja 1886.

Na dolg zastala odplačila bode po upravnem poti izterjati od onih, kateri so ponapredščine prejeli.

§. 3.

Pravne listine, vloge in uradna djanja v oziru na podporščine in ponapredščine omenjene v §. 1, sosebno tudi v oziru na zavarovanje ponapredščin, po tem listine, ki se izdadó v dobavo deželnega zajma do 200.000 gld. največ, katerega je gališki deželni zbor ukrenil o povodu povodnji leta 1884 v podporo pomoči potrebnih kmetovalcev, in pa delne zadolžnice s kuponi delnih zadolžnic tega zajma vred, proste so štempeljske in pristojbinske dolžnosti.

§. 4.

Ta ukaz pride v moč z dnem razglašenja in zvršitev istega naroča se Mojima ministroma za notranje reči in finance.

V Schönbrunnu, dne 18. maja 1885.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Falkenhayn s. r.

Pražák s. r.

Conrad s. r.

Welsersheimb s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.

